

Een paard moet altijd vers en schoon drinkwater op de weide beschikbaar hebben.

© SHUTTERSTOCK.COM

Tips voor een goed graslandbeheer

Een gezonde paardenweide is goud waard

Het departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid gaf onlangs een reeks lezingen over 'Paarden op de weide'. Daarbij ging vooral aandacht naar een goed graslandbeheer en het onder controle houden van worminfecties. Jan Eskens van het departement lichtte het weidebeheer toe.

Els Goossens, adviseur Diergeneeskunde Studiedienst Boerenbond

Het welzijn van je paard(en) is gebaat met een goede weide. Paarden hebben van nature nood aan veel beweging en besteden het grootste deel van hun tijd aan het zoeken naar voedsel en knabbelen. Ze lopen gemakkelijk 5 tot 10 km/dag. Hun gevoelige spijs-

verteringsstelsel is afgesteld op de inname van vezelrijk ruwvoeder (gras, hooi of voordroog). Maar een goede weide vinden, is een uitdaging en vraagt een doorgedreven weidebeheer. Niet elke weide is geschikt voor elk paard. Zo zijn er sommige paarden gevoelig voor hoefbevan-

genheid, of lijden ze aan metabole ziektes en hou je ze beter op arme weides. Trekpaarden laat je beter niet op een modderige weide staan, vanwege gevoeligheid voor mok.

Heb je meerdere paarden, let er dan op dat de weide niet overbegraasd wordt. Dan beperk je de weidegang soms beter tot een gedeelte van de dag. Maar een paard heeft nood aan weidemaatjes om zijn natuurlijke sociaal gedrag te vertonen. Het moet kunnen communiceren met soortgenoten of op zijn minst veel beweging zien, anders is het risico op ontwikkelen van ongewenst of stereotiep gedrag groot.

Een veilige omheining

Prikkeldraad voor een paardenweide gebruiken is verboden. Een omheining met houten dwarslatten is het veiligst, maar soms te duidelijk aanwezig in het landschap. Schrikdraden en -linten worden het meest gebruikt. En waarom geen natuurlijke omheining met houtkanten, hagen of knotwilgen?

Een paard moet altijd vers en schoon drinkwater op de weide beschikbaar hebben. Dit betekent dat je het om de vier uur moet controleren en verversen als het vriest of bij hitte. Vuile of met mos bezette drinkbakken zijn een bron van bacteriën. Beschutting onder de vorm van bomen, hoge struiken of heggen, open schuilhokken of stallen is een vereiste, ook voor volwassen paarden. Ze hebben minder last van koude, regen en sneeuw dan van hitte en insecten, maar moeten altijd de keuze hebben om al dan niet te schuilen. Als je kunt aantonen dat de paarden meteen kunnen worden opgesteld (zoals bij tijdelijke weidegang, rotatie- of strookbegrazing), is een beschutting niet vereist.

Grasland en maaien

Schade aan het grasland wordt vooral veroorzaakt door beweiden bij te natte omstandigheden of vorst, niet-aangepast maaien, voertuigen op de weide en vooral door te intensieve begrazing. Te lang gras is even problematisch als kale plekken, want dan kan de zode verstikt geraken of kunnen ongewenste kruiden zich gemakkelijk verspreiden. Kale plekken of oude molshopen zaai je best in het voor- of najaar in. In de vroege lente kan wiedeggen of de weidesleep een oplossing brengen om de zode te beluchten en oneffenheden uit te vlakken. Maaien is aanbevolen van zodra het gras in de aar komt (vaak eerste helft van juni).

Wat met de mest?

Ideaal gezien ruim je frequent de mesthopen weg om onregelmatige begroeiing tegen te gaan en druk van worminfecties op de weide te voorkomen. Maar dit is zeer arbeidsintensief en vaak niet haalbaar. Mesthopen mechanisch openspreiden

('bloten') geeft een meer gelijkmatige bemesting. De verspreide mest zal sneller verdwijnen bij blootstelling aan de natuurelementen, net zoals de aanwezige wormeitjes of -larven. Afwisselend laten begrazen door runderen of schapen kan hetzelfde effect hebben. Voor bijkomende of kunstmatige bemesting laat je best een bodemanalyse uitvoeren en win je advies in.

Grasland vernieuwen of doorzaaien?

Grasland vernieuwen is vrij duur. Maar als je ongewenste kruiden (kweekgras, witbol, ridderzuring ...) en zeker giftige kruiden op de weide hebt, kan je de weide misschien beter opnieuw inzaaien. Dat gebeurt best tussen 15 augustus en 15 september, afhankelijk van de weersomstandigheden. Laat je voor de samenstelling van het zaadmengsel adviseren door landbouwers, zij kunnen ook tips geven voor het zaaien en onderhoud van een jonge grasmat. Als er vooral sprake is van een onevenwichtige kruidensamenstelling en vele kale plekken, is doorzaaien meer aangewezen.

Aanpak giftige en ongewenste planten

De meest bekende en giftige plantensoorten voor paarden zijn de esdoorn en het sint-jacobskruiskruid. Maar ook eikels, paardenkastanje, okkernoot, vlier ... zijn giftig voor hen. Als het probleem niet te erg is, kun je jonge planten of vruchten manueel verwijderen, of kun je maaien om zaadverspreiding tegen te gaan. Bij een te hoge onkruiddruk kun je chemisch ingrijpen en eventueel daarna inzaaien. Als je gewasbeschermingsmiddelen gebruikt, vraag dan altijd vooraf advies aan iemand die een fytolicensie heeft (professionele gebruiker of verdeler).

De ideale weide bestaat niet ... Elk paard of groep van paarden heeft andere behoeftes. Elke weide heeft een eigen bodemstructuur, ligging en omgeving. Veel hangt ook af van de mogelijkheden van de eigenaar of graslandbeheerder. Laat je goed informeren en bijstaan bij je graslandbeheer. ■

Voordelen paard op de weide

- 1 Een paard heeft van nature nood aan beweging.
- 2 Het loopt minder kans op verveling en stalondeugden. Ideaal is een kleine, stabiele groep paarden, zodat ze ook een natuurlijk sociaal gedrag kunnen vertonen.
- 3 Het kan meer dan de helft van zijn tijd besteden aan zijn tijd besteden aan foerageren of eten zoeken. Het is niet gemaakt om twee à drie keer per dag te eten.

Wat is een drie-sterrenweide?

- 1 Permanent water en knabbel ter beschikking, zodat het paard kan foerageren.
- 2 Veilige afsluiting, voldoende grote weide.
- 3 Mooie dichte graszode, zonder giftige onkruiden en overbezetting.
- 4 Beschutting zodat er op de weide altijd een schaduwplek is en bescherming tegen regen en onguur weer (bomen, struiken, schuilhok of open stal).
- 5 Wormarme weide met weinig mest.